

Date: 7th February-2025

BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARINING O‘QISH VA SAVODXONLIGINI EGRA BAHOLASH TIZIMI ORQALI ANIQLASH

Baxronova Gulnoza Tursunovna

Buxoro davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining o‘qish va savodxonlik darajasini baholashda EGRA (Early Grade Reading Assessment) tizimining ahamiyati va qo‘llash usullari tahlil qilinadi. EGRA tizimi o‘quvchilarning o‘qish tezligi, tushunish darajasi va tovushlarni to‘g‘ri talaffuz qilish ko‘nikmalarini baholashga xizmat qiladi. Shuningdek, ushbu tizimdan foydalanish natijalari hamda ta‘lim sifatini oshirishga qo‘shadigan hissasi yoritiladi.

Kalit so‘zlar: EGRA, baholash tizimi, boshlang‘ich sinf, o‘qish savodxonligi, baholash mezonlari, ta‘lim sifati.

Абстрактный: В данной статье анализируется значение и методы применения системы EGRA (Early Grade Reading Assessment) для оценки уровня чтения и грамотности учащихся начальных классов. Система EGRA оценивает скорость чтения, понимание и произношение учащихся. Также будут освещены результаты использования данной системы и ее вклад в повышение качества образования.

Ключевые слова: EGRA, система оценивания, начальный класс, читательская грамотность, критерии оценки, качество образования.

Kirish

Maktab ta‘limining ilk bosqichida o‘quvchilarning o‘qish va savodxonlik ko‘nikmalarini rivojlantirish juda muhimdir. Ushbu bosqichda mustahkam asos yaratish kelajakda o‘quvchilarning umumiy bilim olish jarayoniga ta‘sir qiladi. Shu sababli, o‘quvchilarning o‘qish darajasini aniqlash va baholash tizimlarini qo‘llash dolzarb masalalardan biridir. EGRA tizimi dunyoning ko‘plab mamlakatlarida maktabgacha va boshlang‘ich ta‘lim bosqichidagi o‘quvchilarning o‘qish savodxonligini baholashda qo‘llaniladi. Ushbu maqolada EGRA baholash tizimining mohiyati, asosiy mezonlari va uning ta‘lim sifatiga ta‘siri yoritiladi.

Asosiy qism

1. EGRA tizimining mohiyati va maqsadi

EGRA – bu boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining o‘qish savodxonligini baholash uchun ishlab chiqilgan xalqaro baholash tizimi bo‘lib, uning asosiy maqsadi o‘quvchilarning o‘qish qobiliyatini aniqlash va tahlil qilishdan iborat. Ushbu tizim quyidagi jihatlar bo‘yicha o‘quvchilarning o‘qish savoyasini baholaydi:

- Tovushlarni taniy olish va to‘g‘ri talaffuz qilish
- Sifatli o‘qish tezligi
- Matni tushunish darajasi
- Yozma va og‘zaki savodxonlik



Date: 7th February-2025

2. EGRA baholash mezonlari

EGRA tizimi orqali baholashda quyidagi asosiy mezonlar qo'llaniladi:

- **Harf va tovushlarni tanish** – o'quvchilar alohida harflarni o'qiy olishi va ularni tovush bilan bog'lay olishi lozim.
- **So'zlarni o'qish tezligi va aniqligi** – berilgan ro'yxatdagi so'zlarni ma'lum vaqt ichida to'g'ri o'qiy olish qobiliyati baholanadi.
- **Matnni o'qish va tushunish** – o'quvchi matnni o'qib, uning mazmunini tushuna olishi va unga javob bera olishi kerak.
- **Matn bo'yicha savollarga javob berish** – o'quvchining matndan kerakli ma'lumotni ajrata olishi va savollarga aniq javob bera olishi aniqlanadi.

3. EGRA tizimining ta'lim jarayonidagi ahamiyati

EGRA tizimi orqali olingan natijalar o'qituvchilar va ta'lim muassasalari uchun quyidagi afzalliklarni beradi:

- O'quvchilarning individual o'qish darajasini aniqlash va kamchiliklarni bartaraf etish.
- Dars jarayonida samarali strategiyalar ishlab chiqish.
- O'qituvchilarga o'quvchilarning qaysi yo'nalishlarda qo'shimcha yordamga muhtojligini aniqlash imkoniyatini yaratish.
- Ta'lim sifatini yaxshilashga yo'naltirilgan davlat dasturlarini ishlab chiqishda foydalanish.

Xulosa

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish va savodxonlik darajasini aniqlashda EGRA tizimi muhim vosita hisoblanadi. Ushbu tizim orqali olingan natijalar ta'lim sifati va o'quvchilarning o'qish malakasini oshirishga yordam beradi. EGRA baholash natijalariga asoslanib, o'qituvchilar va ta'lim tashkilotlari o'quvchilarga mos keladigan ta'lim metodlarini ishlab chiqishi va tatbiq etishi mumkin. Shu sababli, EGRA tizimini ta'lim jarayoniga keng joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi.

ADABIYOTLAR:

1. Tursunovna, B. G. (2024, May). UPDATING AND CONDUCTING THE QUALITY OF PRIMARY EDUCATION ON THE BASIS OF MODERN METHODS. In *Forum for Linguistic Studies* (Vol. 6, No. 1, pp. 242-248).
2. Baxronova, G. T. (2024). EGRA AND EGMA INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAMS AND TEACHING PRIMARY CLASS STUDENTS TO THINK INDEPENDENTLY THROUGH THEM. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 12(2), 152-154.
3. Tursunovna, B. G. (2024). EGMA TADQIQOTI O 'QITISH VA TA'LIM OLIISH SHAROITLARINI O 'RGANISH XALQARO TADQIQOTI. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 12(2), 146-148.
4. Jo'Rayeva, D. O. (2024). EDUCATIONAL VIEWS OF PEDAGOGUES TOWARDS THE ENVIRONMENT. *Экономика и социум*, (4-1 (119)), 194-197.



Date: 7th February-2025

5. Abdurashidova, G. (2024). O'QUVCHILARDA DESTRUKTIV XULQ KO'RINISHLARINING PAYDO BO'LISHI VA UNING OLDINI OLISH CHORALARI. *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 2(9), 651-659.
6. Abdurashidova, G. (2024, May). O 'smirlarda destruktiv xulq ko 'rishlari shakllanishining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari. In *CONFERENCE ON THE ROLE AND IMPORTANCE OF SCIENCE IN THE MODERN WORLD* (Vol. 1, No. 4, pp. 5-7).
7. Narziyeva, S. (2023). PSYCHOLOGICAL VIEWS ON THE CHOICE OF PROFESSION. *Modern Science and Research*, 2(10), 333-336.
8. Rustamovna, N. S. (2023). UNDERSTANDING EMPATHY: AN ESSENTIAL COMPONENT OF HUMAN CONNECTION. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 378-382.
9. Rustamovna, N. S. (2023). DEVELOPING EMPATHY IN STUDENTS. *Oriental Journal of Academic and Multidisciplinary Research*, 1(3), 127-131.
10. Rustamjonovna, N. S. (2024). O 'SMIRLARDA DEVIATSIYA KO 'RINISHLARI VA VUJUDGA KELTIRUVCHI OMILLARI. *PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(1), 171-175.
11. Rustamjonovna, N. S. (2024). THE PROBLEM OF AGE AND GENDER DIFFERENTIATION OF DEVIANT MORALITY. *THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY*, 2(22), 222-224.
12. Rustamovna, N. S. (2024). O 'SPIRINLIK YOSHIDA EMPATIYANING NAMOYON BO 'LISHI VA UNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *PEDAGOG*, 7(5), 89-96.
13. Narziyeva, S. (2024). O 'SPIRINLIK YOSHIDA EMPATIYANING NAMOYON BO 'LISHI VA UNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *PEDAGOG*, 7(4), 320-327.
14. Hojiyeva Nasiba Bahodirovna. (2024). Ta'lim jarayonida boshlang'ich sinflarda texnologiya fanini o'qitish muammosining yoritilish mazmuni. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(1), 200-206.
15. Hojiyeva Nasiba Bahodirovna. (2024). THE SIGNIFICANCE OF EDUCATIONAL TRAINING IN PRIMARY CLASSES. *МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА*, 2(2), 439-447.
16. Bahodirovna, H. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI O'QITISH METODIKASI FANINING METODOLOGIK VA ILMIY ASOSLARI.
17. Hojiyeva, N. (2023). METHODS OF TEACHING MOTHER TONGUE IN PRIMARY CLASSES SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL BASIS. *Modern Science and Research*, 2(9), 424-428.
18. Hojiyeva, N. (2023). THE SUBJECT AND TASKS OF THE METHOD OF TEACHING THE MOTHER TONGUE IN PRIMARY GRADES. *Modern Science and Research*, 2(10), 855-857.
19. Bahodirovna, H. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI O'QITISH METODIKASI FANINING PREDMETI VA VAZIFALARI.
20. Bahodirovna, H. N. (2023). TA'LIM JARAYONIDA BOSHLANG'ICH SINFLARDA



Date: 7th February-2025

TEXNOLOGIYA FANINI O 'QITISH MUAMMOSINING YORITILISH MAZMUNI. PEDAGOGS jurnali, 1(1), 209-209.

21. Bahodirovna, H. N. (2023). Methodological Foundations of Teaching the Science of "Education" in Primary Grades. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(9), 369-372.

22. Hojiyeva, N. B. (2023). MODERN METHOD IN TEACHING MOTHER LANGUAGE LESSONS-USING THE CACOGRAPHY METHOD. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 434-439.

23. Bahodirovna, H. N. (2024). DEVELOPMENT OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS BASED ON EDUCATIONAL COMPETENCIES. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(4), 203-208.

24. Bahodirovna, H. N. (2024). AND ESSENCE OF THE EDUCATIONAL PROCESS. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(3), 328-333.

25. Bahodirovna, H. N. (2023). Prognosis of Placental Insufficiency in Pregnant Women Treated for Coronavirus. *Eurasian Medical Research Periodical*, 20, 228-236.

26. Bahodirovna, H. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA TARBIYA FANINI O'QITISHNING ASOSIY METOD VA VOSITALARI. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 332-338.

27. Hojiyeva, N. B. (2023). INCREASING THE INTEREST OF STUDENTS IN THE PROCESS OF TEACHING TECHNOLOGY IN PRIMARY GRADES. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 430-433.

28. Ravshanovich, A. O. HISSIY ZO 'RIQISHLAR VA OBSESSIYALARDAN XALOS BO 'LISH USULLARI VA TAVSIYALAR. *ЎЗБЕКИСТОҲДА ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 10-ҚИСМ*, 87.

29. Ravshanovich, A. O. O 'RTA OSIYO MUTAFAKKIRLARINING TIBBIYOT VA PSIXOLOGIYA SOHASIDAGI NAZARIYALARI. *SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH*, 3(28), 85-91.

30. Avezov, O. R. (2024). SHAXSNING EKSTREMAL VAZIYATLARDA STRESSBARDOSHLIGINI NAMOYON BO 'LISHI. *SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM*, 3(31), 285-288.

31. Avezov, O. R. (2024). BOSHLANG 'ICH SINFLARDA GIPERAKTIV BOLALAR BILAN ISHLASHNING PSIXOLOGIK YONDASHUVLARI. *Elita. uz-Elektron Ilmiy Jurnal*, 3(1), 251-258.

32. Avezov, O. R. (2024). SHAXSNING EKSTREMAL VAZIYATLARDA STRESSBARDOSHLIGINI NAMOYON BO 'LISHI. *SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM*, 3(31), 285-288.

33. Avezov, O. R. (2024). O'SMIRLARDA STRESS BARDOSHLILIK XUSUSIYATLARINI RIVOJLANTIRISHNING PSIXOLOGIK USULLARI. *Научный Импульс*, 3(26), 451-454.

34. Ravshanovich, A. O. (2024). ICHKI ISHLAR ORGANLARI PSIXOLOGINING KASBIY KOMPETENSIYASINI OSHIRISHGA OID ILMIY



Date: 7th February-2025

YONDOSHUVLAR. *INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION*, 3(30), 313-318.

35. Ravshanovich, A. O. (2024). GLOBALASHUV JARAYONIDA AXBORIY PSIXOLOGIK XAFVSIZLIK MUAMMOSINING DOLZARB MUAMMO SIFATIDA O'RGANILISHI. *SO'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI*, 7(5), 375-379.

36. Avezov, O. R. (2024). PSIXOLOGIYADA SUBYEKTIV NAZORAT MUAMMOSINING QO'YILISHI VA O'RGANILISHI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 3(29), 338-344.

37. Avezov, O. R. (2024). BOLALAR NUTQINI RIVOJLANTIRISHDA HAMKORLIK TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH YO'LLARI. *Scientific Impulse*, 2(20), 778-782.

38. Ravshanovich, A. O., & Baxtiyorovna, Y. S. (2024, February). SOCIO-PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE FORMATION OF STUDENTS' IDEAS ABOUT UZBEK MUSIC FOLKLORE. In *International conference on multidisciplinary science* (Vol. 2, No. 2, pp. 114-115).

39. Ravshanovich, A. O. (2024). PEDAGOGIK PSIXOLOGIYA DARSINI O'QITISHDA MUAMMOLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(26), 299-302.

40. Ravshanovich, A. O., & Ulug'Umarovich, T. (2024, February). PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE FORMATION OF MILITARY IMAGINATIONS IN HIGH SCHOOL STUDENTS. In *INTERNATIONAL CONFERENCE OF NATURAL AND SOCIAL-HUMANITARIAN SCIENCES* (Vol. 1, No. 2, pp. 24-26).

41. Avezov, O., & Xoliqov, S. (2024, February). TALABALAR ORASIDA YOLG'IZLIK IJTIMOY-PSIXOLOGIK MUAMMO SIFATIDA. In *Международная конференция академических наук* (Vol. 3, No. 2, pp. 34-41).

42. Ravshanovich, A. O. (2024). RESPUBLIKAMIZDA PSIXOLOGIK XIZMAT BORASIDAGI TADQIQOTLARNING VUJUDGA KELISHI. *Новости образования: исследование в XXI веке*, 2(18), 483-487.

43. Ravshanovich, A. O., & Tavakkal o'g'li, S. S. (2023). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARGA TA'LIM-TARBIYA BERISHDA IJODIY O'YINLARNING AMALIY AHAMIYATI. *Scientific Impulse*, 2(14), 344-347.

44. Bahodirovna, H. N. (2025). ZAMONAVIY TA'LIM JARAYONIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARNING IJTIMOY KOMPETENSIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH. *PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(2), 463-466.

45. Bahodirovna, H. N. (2024). EFFECTIVE WAYS TO DEVELOP CHILDREN'S READING AND WRITING SKILLS. *PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(1), 231-233.

46. Hojiyeva, N. (2024). ENHANCING PRIMARY GRADE EDUCATION THROUGH INTERACTIVE METHODS. *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 2(9), 669-679.



Date: 7th February-2025

47. Toymurodov, A. (2023, December). MODERN INTERPRETATION OF PSYCHODIAGNOSTICS AND PSYCHOCORRECTION OF EXTREME SITUATIONS. In "INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE" "SCIENTIFIC ADVANCES AND INNOVATIVE APPROACHES" (Vol. 1, No. 5, pp. 71-79).
48. Toymurodov, A. (2023). BASICS OF PROVIDING PSYCHOLOGICAL SERVICES TO MILITARY PERSONNEL. Академические исследования в современной науке, 2(24), 148-152.
49. Shuhratovich, T. A. (2025). PSIXOLOGIK TESTLAR TURLARI VA ULARNI QANDAY QO'LLASH. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 2(1), 8-15.
50. Abdurahmon, T. (2025). BOLALAR PSIXOLOGIYASINI O 'RGANISH ULARNING RIVOJLANISH JARAYONLARI. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 2(1), 16-21.
51. Abdurahmon, T. (2025). STRESSNI EKSPERIMENTAL TAHLIL QILISH. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 51-56.
52. Abdurahmon, T. (2025). XOTIRA VA ESLAB QOLISH JARAYONLARINI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 57-62.
53. Abdurahmon, T. (2025). PSIXOLOGIYADA QAROR QABUL QILISH JARAYONLARINI EKSPERIMENTAL TADQIQ QILISH. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 1-7.
54. Abdurahmon, T. (2025). PSIXOLOGIYADA NEYROEKSPERIMENTLARNING AHAMIYATI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 14-20.
55. Abdurahmon, T. (2025). KOGNITIV PSIXOLOGIYA INSONNING ONG JARAYONLARI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 8-13.
56. Fattullayeva, M. M. (2024). O 'QUVCHILARNING KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDA ERTAKLAR O 'QITISHNING NAZARIY VA METODIK ASOSLARI. PEDAGOG, 7(4), 243-248.
57. Fattullayeva, M. (2024). O 'QUVCHILARNING SO 'Z BIRIKMASI, GAP USTIDA ISHLASH KO 'NIKMASINI O 'STIRISH. *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 2(9), 534-542.
58. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВНЫЕ ОБЩИЕ ПОНЯТИЯ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПСИХОЛОГИИ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 20-25.
59. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ МОЛОДЕЖИ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ КРИЗИСЫ. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 1(2), 29-35.
60. Икромова, С. А. (2024). ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ И ПАМЯТЬ ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 59-65.



Date: 7th February-2025

61. Икромова, С. А. (2024). PSIXOLOGIK SALOMATLIK VA UNING JAMIYATDAGI ROLI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 93-98.

62. Икромова, С. А. (2024). КОНСУЛЬТИРОВАНИЕ И ТЕРАПИЯ ЛЮДЕЙ В СОЦИАЛЬНОЙ СРЕДЕ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 8-14.

63. Икромова, С. А. (2024). ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ПСИХОЛОГА. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 63-68.

